

toho, který řešení započal a je navrhl. Se stanoviska právníckého lze v mnohém souhlasit s autorem, ač leccos bude možno doplnit, až bude proveden ve větším měřítku kritický rozbor pramenů. Vlastně práce autorova je většinou takovou obtížnou kritickou prací, která se musí spokojovat často s tím, co technicky mu bylo nejméně nepřístupným. Jest doporučení práci proto všem právníkům, nejen právním historikům, protože je nás jen málo, kteří bychom se nezabývali trestním právem a tu četba takovéto studie je skutečně *magistra vita*.

Autor zvláštní exkurs věnoval pojmu nárok. Poprvé vyslovuje názor v naší literatuře dosud neznámý, že jde tu o soukromoprávní žalobu poškozeného proti zloději nebo lupiči. Pokud mohu sám se odžiti kritik, jež vlastně není dobře možná bez obdobného studia autorova, dal bych autoru plně za pravdu. Tuším však, že je správnou; domněnku by bylo podle mého soudu možno podpořit zcela pevně teoreticky, totiž výkladem o právním závazku (dluhu) pachatelově vůči poškozenému. Domnívám se, že přímé zasazení do rámce teoretických názorů té doby, kdy se vyskytá záhadný název »nárok« o vzniku dluhu, po př. i ručení vůči poškozenému by potvrdilo mínění autorovo téměř v bezpečí. Ča.

Dr. Richard Horna: K dějinám centralisace Moravy na počátku XIII. století. — Sborník právnícké fakulty university Komenského v Bratislavě č. 4. Bratislava 1929. Stran 35. Cena Kč 12.—. — Autor zabývá se politickým postavením úředních knížetství Olomucka a Břevlavska na počátku XIII. století. Ve shodě s Šujanem soudí, že úřed olomucký zůstal v přímé moci krále českého do r. 1208, kdy připadl markraběmu Vladislavovi. Břevlavsko, které připadlo jako obvěnění královně Konstancii 1201 a pak jako léno jejímu vnuku Oldřichu Korutanskému, pozbývalo během 13. století charakter starého rodového úředlu a nabývalo charakteru latifundia, »úředlníkovi« pouze důchod z knížecích statků nesoucího. Otázka centralisace Moravy, jak patrně ani sám autor nechtěl, zde definitivně řešena není a bude jí třeba řešit v širším rámci, zejména s patričním ohledem k poměru Moravy jak k Čechám, tak k říši římsko-německé. wr.

Dr. Jaroslav Voska: Sociálně pojišťovací soudnictví. Nákladem vydavatelstva časopisu »Svépomoc«, Praha II., Havlíčkovo 22. V Praze 1929. Str. 187. — Voskova knížka je druhou příručkou o řízení před sociálně pojišťovacími soudy v pojištění dělnickém (viz str. 101), poněkud obsírnější. Jako spis Dr. Neumana vznikla i ona z potřeby dne, v době, kdy nové soudní instance vstupují teprve v život. I jí lze přiznati, že může dobře plnit svůj úkol, t. j. v tomto případě především podpořit nezpracovaný úřední aparát, pro který se jeví na prvním místě sdělána. Ve snaze nic nevynechat, dal min. rada Voska své pomůcce formu komentáře k páté části zákona č. 221/24, pak vložil prováděcí vládní nařízení, obsahující podrobné předpisy o službě a o řádu všech tří instancí, uvedl vládní nař. o náhradě výloh a praes. platů (přisedicích), dále sestavil k výnosu vin. soc. péče a min. spravedlnosti o tiskopisech několik vhodných formulí protokolů, obsílek, žalob a pod., a nakonec připojil oběžník Ú. s. p. o řízení. Konečně i obsáhlý abecední věcný seznam. Potužil.

Dr. František Bednář: Sběrka zákonů a nařízení ve věcech náboženských a církevních. (Nákladem Husovy čs. evang. fak. V Praze 1929, stran 1160, 8°, cena váz. 130 Kč neudána.) — Značně dlouho trvající poctávka po edici československých konfesních norem jest v poslední době upokořována ihned několika komentáři. Práci profesora Husovy evang. fakulty Dr. Bednáře jest přiznati velkou píli a snahu po všestranné úplnosti. Touto snahou se také stává, že dílo jeho pohybuje se vlastně v některých svých partiích (I. Poměr státu k náboženství, III. 1. Zákony, kterými stát upravuje poměry církevní) na

samých hranicích komentáře a systému konfesního práva, aniž by mohlo plně vyhověti úkolu jednoho či druhého. Tak na př. nelze vhodně považovati určitou normu za církevní jen proto, že se v ní mluví o nedělním klidu. Chceme tím jen upozorniti na to, jakým těžkým problémem (autor sám jest si v předmluvě toho vědom) jest vhodný výběr látky pro komentář. Podle našeho názoru vhodnějším jest omeziti se při díle edičním pouze na zákony, které výhradně nebo alespoň převážně se týkají zvolené materie, vše ostatní patří nanejvýše do systematického výkladu. Po této stránce uspokojují oddíly III. 2. a dále IV. Zákony interkonfesijní, V. Zákony školské, VI. Předpisy o vedení matrik. Co autor uvádí na str. 1073 jako literaturu, jsou ve skutečnosti vesměs zákonné prameny. Dílo Bednářovo stane se jistě vítanou příručkou všem, kdo v církevních věcech pracují. —jkt—

Vilém Kloubek: Obecní zřízení (druhé přepracované a rozmnžené vydání. — Praha 1929, nákladem »Čsl. Kompas«, stran 1004. Cena 100 Kč neudána). — Obecní ústava patří nesporně do oněch oborů našeho zákonodárství, kde již pouhá edice zákonných textů znamená cennou pomůcku pro denní praxi. Není snad u nás materie, která by oplývala takovou bohatostí nejrůznějších novel, měnících přímo i nepřímou zákony dosavadní, jako právě oblast obecního zřízení. A rovněž není materie, která by byla tak »unifikována« jako obecní zřízení. Neměří než čtvero obecních zřízení platí totiž stále v naší republice. Dílo Kloubkovo, jehož první vydání vyšlo v r. 1922, překonávati musí proto neobvyklé obtíže již v samé otázce zjišťování zákonných textů, a zhošťuje se tohoto úkolu čestně. Vhodně volenou typografickou úpravou odlišuje autor, pokud jde o obecní zřízení české, moravské a slezské, předpisy, které z nich dosud platí, od předpisů zrušených. Za přednost považujeme, že i tyto předpisy zrušené autor zachovává, poněvadž mnohde bude věci výkladu, zda snad přece ještě něco i z míst zdánlivě zrušených neplatí. Tak na př. na rozdíl od autora se domníváme, že v příslušné změně platí dosud odst. 2. § 22 obecních zřízení čes., mor. a slez. a podobně o část § 23 o povolávání náhradníků. Cena díla spočívá však i v části komentářové, zachycující hojnou judikaturu. Pokud jde ovšem o judikaturu rakouskou, byla by na místě revise právě s hlediska spleti československých novel. Dílo Kloubkovo neomezuje se na pouhé obecní zřízení, nýbrž obsahuje i volební řád obecní, samosprávné zákony a nařízení finanční, zákony domovské, chudinské, zdravotní a j., pokud souvisí s činností obce, a proto nezbytně musí k němu sáhnouti každý, kdo s obecní samosprávou jakkoli přijde do styku. —jkt—

Dr. O. Klapka—Dr. J. Flögel: Gemeindeordnungen. (Liberec 1929. Stiepels Gesetz-Sammlung, stran 418.) — Jde o revidovaný a doplněný překlad původního českého vydání týchž autorů, známých v české samosprávné praxi. V zásadě sleduje dílo tytéž cíle, jako komentář Kloubkův, o němž referujeme na jiném místě, omezuje se však jen na nejzákladnější zákony obecní ústavy v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, totiž obecní zřízení a zákony finanční. České vydání zejména svým bohatým komentářem splnilo úspěšně své poslání a jest se proto nadíti, že i k německému překladu bude v povolaných kruzích s úspěchem saháno. —jkt—

Dr. Richard Bébr: Příspěvky k řešení otázky lékařských honorářů ve veřejných nemocnicích. Zvl. otisk z časopisu »Českosl. nemocnice« v Prostějově 1929. Stran 61, 8°. — Autor věnuje svoji studii otázce, zajímavější sice v meritru kruhy lékařské, která však po stránce právní úpravy jest ožehavou otázkou právní, event. zákonodárnou. Dr. Bébr vylučuje nejprve, na jaké právní bási spočívají lékařské honoráře nemocniční v jednotlivých zemích republiky a v Rakousku. Ohledně právní povahy lékařského honoráře uvádí autor důvody, mluvící pro poměr